

ผลการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19

แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร

พัชรินทร์ นาคะอินทร์ พว.*

บทคัดย่อ

การศึกษากึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 31 คน ที่ดูแลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 มารับบริการแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เลือกรวมตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่มีค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.83 ดำเนินการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลองระหว่าง เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2565 วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.71) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วยที่แพทย์ให้กลับบ้าน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ด้านการพยาบาลผู้ป่วยในห้อง negative pressure ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.78) และด้านการปฏิบัติด้านการพยาบาลจุดคัดกรอง ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ พยาบาลมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.58) และอัตราการติดเชื้อโรคโควิด 19 จากการปฏิบัติงานของพยาบาลก่อนใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 เท่ากับร้อยละ 29.0 แต่ไม่พบการติดเชื้อโรคโควิด 19 หลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลฯ

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร สามารถป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในแผนกอื่นต่อไป

คำสำคัญ: เชื้อโควิด 19 แนวปฏิบัติทางการพยาบาล อุบัติเหตุและฉุกเฉิน

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลศูนย์สกลนคร

Outcome of Nursing Practice Guidelines for COVID –19 Patients at the Emergency Department, Sakon Nakhon Hospital

Patcharin Nakain RN*

Abstract

This quasi-experimental research aimed to study the outcome of nursing practice guidelines for COVID-19 patients at the emergency department, Sakon Nakhon hospital. The samples recruited by purposive sampling were 31 registered nurses who had duty on nursing care of COVID-19 infected patients visited at the emergency department. The instruments consisted of nursing practice guidelines for COVID-19 patients with a reliability of 0.83 as determined by the Cronbach's alpha coefficient. The study was conducted using one group pretest-posttest design from November to December, 2022. The data were analyzed using the descriptive statistics, frequency, percentage, mean and standard deviation.

The result showed that the overall practice according to the nursing practice guideline for COVID-19 patients was in the excellent level ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.71). The advice for self-care at home aspect had the highest mean score ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.64), followed by the nursing care in the negative pressure room ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.78) and COVID-19 screening desk ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.66), respectively. The overall satisfaction with nursing practice guidelines for COVID-19 patients was in the high level ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.58). The COVID-19 infected rate among service provider before guideline implementation was 29% but it was not found after this guideline implementation.

This study suggested the compliance of nursing practice guideline for COVID-19 patients in emergency department, Sakon Nakhon hospital effectively prevented the spread of COVID-19 infection among service provider. Therefore, this nursing practice guideline should be further applied to another department.

Keywords: COVID-19, Nursing practice guideline, Emergency department

---

* Registered Nurse (Professional Level), Emergency Department, Sakon Nakhon Hospital

บทนำ

งานผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นด่านแรกในการให้บริการพยาบาลแก่บุคคลที่ได้รับบาดเจ็บและหรือมีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉินและวิกฤต ผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยการประเมินสภาวะความรุนแรงของการเจ็บป่วย การตัดสินใจให้การปฐมพยาบาล การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ที่จะช่วยชีวิตผู้ป่วย ตลอดจนการเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย เพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจคุกคามชีวิตของผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงที ถูกต้อง ทันเวลา และปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง¹ เป็นการให้การพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุและที่โรงพยาบาลแบบผู้ป่วยนอก ตลอดจนรับไว้สังเกตอาการเฉพาะหน้า ณ ห้องฉุกเฉิน หรือห้องสังเกตอาการ

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ในประเทศไทย มีความรุนแรงในปี พ.ศ. 2564 ยอดผู้ติดเชื้อรายวันสูงสุดถึง 9,635 ราย การแพร่กระจายแบบรวดเร็ว โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ส่งผลให้เกิดภาวะวิกฤติสถานการณ์เตียงรักษาผู้ป่วยโรคโควิด 19 ไม่เพียงพอและมีผลกระทบรุนแรงต่อการเข้าถึงบริการการรักษาโดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ส่งผลให้เกิดความแออัดที่ห้องฉุกเฉิน (overcrowded emergency room)² การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 เป็นวิกฤติที่มีผลกระทบทุกมิติของระบบการรักษายาบาลฉุกเฉิน จากสภาพเดิมของห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลสกลนครที่มีความแออัด บุคลากรและผู้ป่วยมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ไม่มีห้องแยกสำหรับผู้ป่วยโรคติดเชื้อ เมื่อเกิดการระบาดของโรคโควิด 19 ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา โรงพยาบาลสกลนครได้พัฒนาระบบบริการและโครงสร้างทางกายภาพ ระบบบริหารจัดการในการรับมือกับการระบาดของโรคอุบัติใหม่ ห้องฉุกเฉินเป็นหน่วยงานที่ต้องมีความพร้อมรับมือกับภาวะฉุกเฉิน และภัยพิบัติทุกประเภท ถึงแม้จะเกิดโรคระบาด ยังต้องบริหารจัดการให้หน่วยงานสามารถให้บริการได้โดยไม่เกิดผลกระทบต่อผู้ป่วยวิกฤติฉุกเฉินและผู้ป่วยเรื้อรัง จึงต้องปรับระบบบริการสู่วิถีใหม่ของห้องฉุกเฉินโดยมีเป้าหมาย

เพื่อจัดระบบการรักษายาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่มารับบริการที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินให้ดำเนินได้อย่าง ย อ ย า ง ต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ และผู้ป่วยรายอื่นๆ ที่มารักษาในโรงพยาบาล

แม้ว่าจะมีการปรับระบบบริการและโครงสร้างทางกายภาพของห้องฉุกเฉินทั้งทำห้องความดันลบ และปรับรับส่งผู้ป่วยความดันลบ รวมถึงการจัดการรับมือกับโรคอุบัติใหม่และใช้แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโรคโควิด 19 ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2564-2565 ถึงกระนั้นก็ยังพบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลสกลนคร จำนวน 31 คน พบว่า ติดเชื้อโควิด 19 จำนวน 23 คน ติดเชื้อจากการให้บริการผู้ป่วยจำนวน 3 คน และติดเชื้อจากครอบครัวหรือคนใกล้ชิด 20 คน โดยที่บุคลากรทั้งหมดได้รับวัคซีนจำนวน 2-3 เข็มขึ้นไป ฉะนั้นการป้องกันการติดเชื้อจึงมีความสำคัญอย่างมากที่ต้องตระหนักและเข้มงวด ในการปฏิบัติตนเองเพราะอาจจะมีการติดเชื้อซ้ำได้³ โดยที่เชื้อสามารถพัฒนาสายพันธุ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง การติดเชื้อโควิด 19 ทำให้บุคลากรต้องหยุดงาน เกิดภาระงานเพิ่มมากขึ้น มีผลกระทบต่ออัตรากำลังในการให้บริการผู้ป่วยในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่มีความชำนาญเฉพาะตัวในการบริการผู้ป่วย หน่วยอื่นที่มาทดแทนไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มกำลังและภายหลังการเจ็บป่วยผู้ปฏิบัติงานเกิดความเหนื่อยล้าหลังติดเชื้อโควิด 19 ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน (long covid) อันจะส่งผลต่อคุณภาพงานบริการพยาบาลโดยตรง

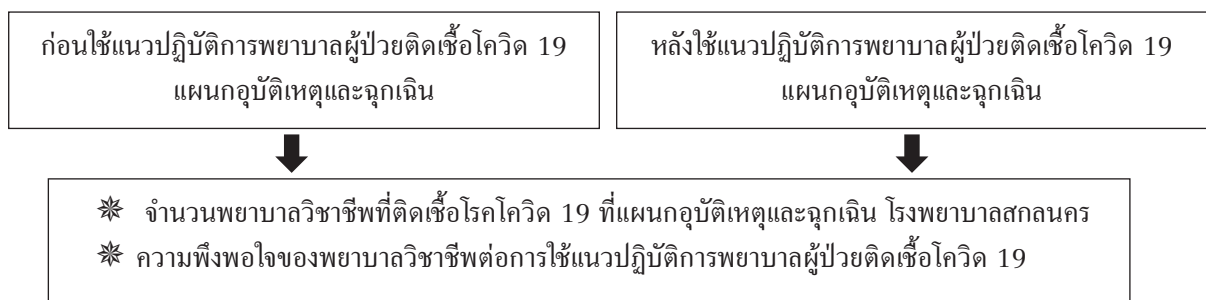
แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในปัจจุบันอัตราการแพร่ระบาดเริ่มมีแนวโน้มลดลงและอาจจะลดระดับกลายเป็นโรคประจำถิ่น (endemic) กระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ในการดูแลซึ่งการดูแลรักษาผู้ป่วยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทั้งผู้ป่วย แพทย์พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องสัมผัสผู้ป่วย จึงต้องมีมาตรการป้องกันที่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากร

ที่จำเป็น กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมการแพทย์ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมจัดทำแนวทางการจัดบริการผู้ป่วยสำหรับสถานพยาบาลตามประกาศของกรมการแพทย์ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2565⁴ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมและศึกษามาตรการในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคโควิด 19 ในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จัดทำแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร และนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 เพื่อใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาคุณภาพงานบริการพยาบาลในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นให้บุคลากรทางการแพทย์ปลอดภัยและให้บริการตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อผู้ป่วยที่มารับบริการปลอดภัยและได้รับการรักษาพยาบาลตามมาตรฐานเช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3. เพื่อศึกษาพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ติดเชื้อโควิด 19 น้อยกว่าก่อนใช้แนวปฏิบัติฯ
2. พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร พึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในระดับดี

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการหลักการการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (business continuity management: BCM) ในการทำแผนเตรียมความพร้อมโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงและสถานการณ์ของหน่วยงานทบทวนแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (emergency response) สำหรับโรคอุบัติใหม่หรืออุบัติซ้ำ⁵ และสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ที่สอดคล้องกับประกาศของโรงพยาบาลสกลนคร ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2565⁶ และนำมาทดลองใช้ในการศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพประจำแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 31 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ดังนี้

เกณฑ์การคัดเข้า คือ 1) มีผลตรวจ ATK ให้ผลลบ (negative) ภายในเวลา 72 ชั่วโมง ก่อนเข้าร่วมการศึกษา 2) เป็นผู้ให้บริการผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่ตรวจ ATK ให้ผลบวก (positive) ที่เข้ารับบริการที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2565

เกณฑ์การคัดออก คือ 1) เป็นพยาบาลวิชาชีพที่สมัครใจเข้าร่วมการศึกษา 2) ไม่สามารถขึ้นปฏิบัติงานระหว่างทำการศึกษา ลาป่วย ลาคลอด ลาศึกษาต่อ หรืออื่นๆ

เกณฑ์การยุติการศึกษา คือ หากพบว่ากิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติส่งผลเสียต่อภาวะสุขภาพและความปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยยุติการศึกษาทันที

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรม G^* power⁷ เลือก means: difference from constant (one sample case) เลือกการทดสอบทางเดียวกำหนดค่าอิทธิพล (effect size) จากค่ามาตรฐานกลาง ได้เท่ากับ 0.056 ค่าความคลาดเคลื่อน (alpha) เท่ากับ 0.05 และค่ากำลังการทดสอบ (power) เท่ากับ 0.85 ได้กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ผู้วิจัยจึงเลือกประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ จำนวน 31 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ โรงพยาบาลสกลนคร เอกสารรับรองเลขที่ COA/1 No. 029/2565 ผู้วิจัยได้ชี้แจงการเข้าร่วมวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย พร้อมทั้งลงนามยินยอมและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าสามารถเข้าร่วมการวิจัยหรือสามารถปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้ ไม่มีผลต่อการบริการใดๆ ที่จะได้รับ ผลการวิจัยนำเสนอภาพรวมและใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผย

ข้อมูลที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ประชุมพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร จำนวน 31 คน ทบทวนปัญหาการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่ผ่านมา วิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

2. ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหา โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 และทำความเข้าใจกับพยาบาลผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ให้บริการและคุณภาพการดูแลผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. จัดประชุมทีมพยาบาลวิชาชีพแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินของโรงพยาบาลสกลนครอีกครั้ง เพื่อกำหนดบทบาทและกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่จัดทำขึ้นและซักซ้อมการปฏิบัติการพยาบาลจนผู้ปฏิบัติเกิดความมั่นใจและสามารถปฏิบัติได้

4. ผู้วิจัยดำเนินการระดมการศึกษาดังนี้

4.1 ก่อนดำเนินการศึกษาให้พยาบาลวิชาชีพชั้นเวรที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินได้ตรวจ ATK ทุกครั้งก่อนขึ้นปฏิบัติงาน โดยนับระยะเวลาของผลตรวจ ATK ภายใน 72 ชั่วโมง หากชั้นเวรในห้วงเวลาที่ตรวจไปแล้วดังกล่าวไม่ต้องตรวจซ้ำ และหากพบว่า ผลการตรวจ ATK positive ให้ออกจากการศึกษาโดยไม่นำมานับรวมในกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติของโรงพยาบาลสกลนคร เรื่อง การตรวจคัดกรองผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 และการแยกกักตัว (isolation) ในช่วงเข้าสู่ระยะโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง (ฉบับปรับปรุง 1 ตุลาคม พ.ศ. 2565) โดยมีแนวทางการจัดการบุคลากรทางการแพทย์ที่ติดเชื้อโรคโควิด 19 คือ บุคลากรที่อาการไม่รุนแรง ไม่มีปอดอักเสบ ไม่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ ให้หยุดปฏิบัติงาน 5 วันแรก หลังการวินิจฉัย เมื่ออาการดีขึ้นหลังจากนั้นสามารถกลับมาปฏิบัติงานได้ โดยวันที่ 6-10 ที่กลับมาปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติตามแนวทาง DMHT โดยไม่ต้องตรวจหาเชื้อโรคโควิด 19 ซ้ำอีก แต่

สำหรับบุคลากรที่มีอาการรุนแรง หรือมีภูมิคุ้มกันต่ำ หรือยังคงมีอาการอยู่ ให้แพทย์พิจารณาเป็นราย ๆ นอกจากนี้ผู้ที่พบเชื้อโควิด 19 จะได้รับการซักประวัติเพื่อหาสาเหตุของการติดเชื้อตามแบบบันทึกการติดเชื้อโรคโควิด 19 เพื่อจำแนกว่าติดเชื้อจากการปฏิบัติงานหรือเกิดจากสาเหตุอื่น

4.2 หลังดำเนินการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่าง ตรวจ ATK อีกครั้ง เพื่อคัดกรองการติดเชื้อโควิด 19 หลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่มารับบริการแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ระหว่างดำเนินการศึกษาทุกราย

5. เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร 2 เดือน โดยให้พยาบาลวิชาชีพทำแบบสอบถามการประเมินการปฏิบัติตามกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่จัดทำขึ้น และแบบบันทึกการติดเชื้อโรคโควิด 19 จากการทำงาน พร้อมทั้งประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติ

6. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบบันทึกที่ใช้ในการศึกษา และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม^{4,6,9} แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนครประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส การศึกษา ประสบการณ์การทำงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประวัติการติดเชื้อโรคโควิด 19 ประวัติการรับวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19

2. แบบบันทึกการตรวจสอบกิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโควิด 19 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถาม 25 ข้อ กำหนดคะแนนตั้งแต่ 1-5 โดยคะแนน 5 หมายถึง การปฏิบัติตามสม่ำเสมอ และคะแนน 1 หมายถึง การไม่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ การแปล

ผลใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval scale) 5 ระดับ⁸ ซึ่งความกว้างของอันตรภาคชั้นเท่ากับข้อมูลที่มีค่าสูงสุดลบด้วยข้อมูลที่มีค่าต่ำสุดและหารด้วยจำนวนชั้น ได้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ควรปรับปรุง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.80-2.60 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับดี

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.4.21-5.00 หมายถึง ระดับดีมาก

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด 19 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถาม 7 ข้อ การให้คะแนนกำหนดไว้ตั้งแต่ 1-5 โดย 5 จะเป็นตัวเลขที่แทนความหมายของความคิดเห็นในทางบวกที่สุด และ 1 จะเป็นตัวเลขที่แทนความหมายของความคิดเห็นในทางลบที่สุด เป็นการวัดระดับข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น โดยให้คะแนนพึงพอใจมากที่สุดเท่ากับ 5 คะแนน และไม่พึงพอใจเท่ากับ 1 คะแนน การแปลผลใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น 5 ระดับ⁸ ซึ่งความกว้างของอันตรภาคชั้นเท่ากับข้อมูลที่มีค่าสูงสุดลบด้วยข้อมูลที่มีค่าต่ำสุดและหารด้วยจำนวนชั้น ได้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 แปลผล ไม่พึงพอใจ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.80-2.60 แปลผล พึงพอใจน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 แปลผล พึงพอใจปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 แปลผล พึงพอใจมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.4.21-5.00 แปลผล พึงพอใจมากที่สุด

4. แบบบันทึกการติดเชื้อโควิด 19 จากการทำงานของพยาบาลวิชาชีพแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินประกอบด้วย วัน เดือน ปี ที่ตรวจพบเชื้อโควิด 19 ชื่อ-สกุลผู้ปฏิบัติงาน จุดปฏิบัติงานที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อโควิด 19 และอธิบายเหตุการณ์การให้บริการผู้ป่วย

ติดเชื้อโควิด 19 ที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน

5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่มารับบริการแผนกห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ประกอบด้วย HN อายุ เพศ โรคประจำตัว ผลการตรวจ ATK สถานที่ตรวจ และวัน เดือน ปี ที่ตรวจ ATK มารับบริการในหรือนอกเวลาราชการ อาการสำคัญที่มารับบริการ การจำแนกประเภทผู้ป่วย (ESI) การจำแนกตามอาการป่วยติดเชื้อโควิด 19 หัตถการที่ได้รับ และข้อมูลการรักษา

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด19 ผู้วิจัยประยุกต์มาจากแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย ดูแลรักษา และป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 19 ฉบับปรับปรุง วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2565⁴ และแนวปฏิบัติของโรงพยาบาลสกลนคร เรื่อง การตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 และการแยกกักตัว (isolation) ในช่วงเข้าสู่ระยะโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง (ฉบับปรับปรุง 1 ตุลาคม 2565)⁶

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 แบบบันทึกการตรวจสอบกิจกรรมการพยาบาล แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบบันทึกการติดเชื้อโควิด 19 จากการทำงานและแบบเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อายุรแพทย์พยาบาลที่ผ่านการอบรมการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 และพยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงานในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน นำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์รายชื่อโดยใช้ชุดยพินิจของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ค่า IOC ภาพรวมเท่ากับ 0.91

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) นำแบบบันทึกการตรวจสอบกิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 และ

แบบสอบถามความพึงพอใจนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคพบว่า แบบบันทึกการตรวจสอบกิจกรรมการพยาบาล และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.91 และ 0.94 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ระหว่างเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2565 รวมระยะเวลา 2 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบอัตราการติดเชื้อโควิด 19 ก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติใช้สถิติอัตราส่วนและร้อยละ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.6 อายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 74.2 สถานภาพโสด ร้อยละ 80.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 61.3 และมีประสบการณ์ในการทำงานที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 64.5 ด้านประวัติการติดเชื้อโควิด 19 พบว่า ส่วนใหญ่เคยติดเชื้อโควิด 19 จากสาเหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติงาน ร้อยละ 54.8 เคยติดเชื้อโควิด 19 จากการทำงาน ร้อยละ 29.0 และไม่เคยติดเชื้อโควิด 19 ร้อยละ 16.2 นอกจากนี้ยังพบว่า พยาบาลวิชาชีพทั้งหมด ร้อยละ 100.0 เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 อย่างน้อย 2 เข็ม

ผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19

ผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.71) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการให้คำแนะนำการปฏิบัติ

ตัวสำหรับผู้ป่วยที่แพทย์ให้กลับบ้าน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือด้านการพยาบาลผู้ป่วยในห้อง Negative pressure ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.78) และด้านการ

ปฏิบัติด้านการพยาบาลจุดคัดกรอง ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ของพยาบาลวิชาชีพ (n = 31)

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการพยาบาลจุดคัดกรอง	4.55	0.66	ดีมาก
2. ด้านการพยาบาลผู้ป่วยในห้อง Negative pressure	4.59	0.78	ดีมาก
3. ด้านการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วยที่แพทย์ให้กลับบ้าน	4.63	0.64	ดีมาก
การปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในภาพรวม	4.59	0.71	ดีมาก

ความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 2 แนวปฏิบัตินำไปใช้ได้ง่าย ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.83) รองลง

มาคือ ข้อที่ 3 แนวปฏิบัติมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง ($\bar{X} = 4.81$ S.D. = 0.65) และข้อที่ 1 เนื้อหาของแนวปฏิบัติมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 6 แนวปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.68) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ของพยาบาลวิชาชีพแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร (n = 31)

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. เนื้อหาของแนวปฏิบัติมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.23	0.76	พึงพอใจมากที่สุด
2. แนวปฏิบัตินำไปใช้ได้ง่าย	3.90	0.83	พึงพอใจมากที่สุด
3. แนวปฏิบัติมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จริง	3.81	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
4. แนวปฏิบัติลดความเสี่ยงของการติดเชื้อโรคโควิด 19 สำหรับผู้รับบริการอื่นๆที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	4.16	0.69	พึงพอใจมาก
5. แนวปฏิบัติลดความเสี่ยงของการติดเชื้อโรคโควิด 19 สำหรับผู้ปฏิบัติงาน	4.10	0.75	พึงพอใจมาก
6. แนวปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้อย่างต่อเนื่อง	4.00	0.68	พึงพอใจมาก
ความพึงพอใจในภาพรวม	4.00	0.58	พึงพอใจมาก

ข้อมูลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่เข้ารับบริการที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร

ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่มารับบริการที่แผนกฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร ในช่วงเวลาที่ศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 24 คน ส่วนใหญ่มารับบริการนอกเวลาราชการ ร้อยละ 75.0 เมื่อจำแนกประเภทผู้ป่วยตาม ESI

พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยประเภทที่ 3 ร้อยละ 45.8 รองลงมาคือ ประเภทที่ 2 ร้อยละ 29.2 และประเภทที่ 1 ร้อยละ 16.7 และเมื่อจำแนกผู้ป่วยตามอาการพบว่า ส่วนใหญ่มีอาการเล็กน้อย ร้อยละ 58.3 รองลงมาคือมีภาวะปอดอักเสบ (pneumonia) หรือมี Spo₂ ที่ room air น้อยกว่าร้อยละ 94 ร้อยละ 20.9 และมีปัจจัยเสี่ยง

หรือโรคร่วมสำคัญ อาจไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อย หรือมีปอดอักเสบเล็กน้อย ร้อยละ 12.5 ส่วนหัตถการที่ผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ได้รับ พบว่าส่วนใหญ่เป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น IVF เอ็กซเรย์ปอด เจาะเลือด และนิดยา ร้อยละ 87.5 และเป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงสูง ร้อยละ 12.5 ด้านการรักษาพบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับการตรวจรักษา ให้ยาและให้คำแนะนำก่อนกลับบ้าน ร้อยละ 66.7 และเข้ารับไว้รักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากมีอาการรุนแรงหรือมีปัจจัยเสี่ยงสูง ร้อยละ 33.3

ตารางที่ 3 อัตราการติดเชื้อโควิด 19 ก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 (n = 31)

รายการ	ก่อนใช้แนวปฏิบัติ		หลังใช้แนวปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พยาบาลวิชาชีพติดเชื้อโควิด 19 จากการปฏิบัติงาน	9	29.0	0	0.0

วิจารณ์และสรุป

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร อยู่ในระดับดีมากและหลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ไม่พบอัตราการติดเชื้อโควิด 19 จากการปฏิบัติงาน และเมื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายพบว่า พยาบาลวิชาชีพพึงพอใจต่อการใช้นโยบายในระดับพึงพอใจมาก สามารถอธิบายได้ว่าการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพภายใต้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่ผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ในการทำแผนเตรียมความพร้อมโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงและสถานการณ์ของหน่วยงาน ทบทวนแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (emergency response) สำหรับโรคอุบัติใหม่หรืออุบัติซ้ำ⁵ เป็นการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจของการพยาบาลในการดูแลสุขภาพได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ป่วย¹⁰ และผู้ให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดูแลและการพยาบาลผู้ป่วย COVID-19 ราย ทำให้ไม่พบการติดเชื้อและไม่พบการแพร่กระจายเชื้อในกลุ่มบุคลากร ผู้ป่วย และชุมชน¹¹ รวมถึงการศึกษาประสิทธิผลของการ

ผลลัพธ์ด้านอัตราการติดเชื้อโควิด 19 ที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร

ก่อนใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสกลนคร พบว่า พยาบาลแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินติดเชื้อโควิด 19 จากการปฏิบัติงาน จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 29.0) แต่หลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลฯ ไม่พบพยาบาลติดเชื้อโควิด 19 จากการปฏิบัติงานเลย (ตารางที่ 3)

พยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระบบ home isolation ที่พบว่ากระบวนการพยาบาลได้มาตรฐาน สามารถควบคุมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อสู่ชุมชน นำไปสู่การควบคุมโรคและการจัดบริการพยาบาลให้รองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ได้อย่างมีคุณภาพ¹²

จากการศึกษาชี้ให้เห็นได้ว่าการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่เป็นโรคติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจโดยยึดตามมาตรการลดการแพร่กระจายเชื้อตามหลักมาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อ (standard precautions) การแยกผู้ป่วย ใช้มาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ (airborne precautions: AP), การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อแบบละออง (droplet precautions: DP) และการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางการสัมผัส (contact precautions: CP) ตามระดับความเสี่ยงในการติดเชื้อ รวมถึงการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของกระทรวงสาธารณสุขในการทำกิจกรรมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อโควิด 19 ฉบับปรับปรุงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2565⁴ และแนวปฏิบัติของโรงพยาบาลสกลนคร เรื่อง การตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 และการแยกกักตัว (isolation) ในช่วงเข้าสู่ระยะโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง (ฉบับปรับปรุง 1 ตุลาคม

2565)⁶ ทำให้ไม่พบการติดเชื้อและไม่พบการแพร่กระจายเชื้อในกลุ่มบุคลากรผู้ให้บริการแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งเป็นหน่วยบริการด้านหน้า ส่งผลให้ผู้ที่มีมารับบริการที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินด้วยสาเหตุอื่นๆ ลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด 19 จากบุคลากรทางการแพทย์ด้วยเช่นเดียวกัน ถึงกระนั้นก็ยังมีความจำเป็นในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ที่แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินต่อไปเพื่อเฝ้าระวังการแพร่กระจายเชื้อโควิด 19 ที่ยังคงระบาดเป็นระลอกอย่างต่อเนื่องต่อไป ส่วนข้อจำกัดในการศึกษานี้คือ เป็นการศึกษาระยะสั้น อีกทั้งในการศึกษานี้ใช้วิธีการตรวจหาเชื้อโควิดโดยใช้การตรวจ ATK (Antigen test kit) เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจคัดกรองการติดเชื้อโรคโควิด 19 ของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดไว้ ผลการตรวจมีโอกาสเป็นผลลบลง (false negative) หรือผลบวกลง (false positive) อาจทำให้ผลตรวจคลาดเคลื่อนได้ จึงเป็นข้อจำกัดในการศึกษานี้อีกประการหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์. มาตรฐานการพยาบาลในโรงพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2551.
2. พงศ์ธร เกียรติดำรงวงศ์. ข้อเสนอการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดจากโรคระบาดรุนแรง บทเรียนจากการบริหารจัดการแพทย์ฉุกเฉินของสถานการณ์แพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในประเทศไทย. ว. การแพทย์ฉุกเฉินแห่งประเทศไทย 2565;2(1):90-97.
3. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. ประกาศกรมการแพทย์ เรื่อง แนวทางการจัดบริการผู้ป่วยสำหรับสถานพยาบาลกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 30 กันยายน 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://covid19.dms.go.th/Content/Select_Landding_page?contentId=179
4. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย ดูแลรักษา และป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับปรับปรุงวันที่ 29 กันยายน 2565 สำหรับแพทย์และบุคลากรสาธารณสุข [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 30 กันยายน 2565]. เข้าถึงได้จาก: https://covid19.dms.go.th/backend/Content/Content_File/Covid_Health/Attach/25650929131357PM_CPG_COVID-19_v.25_n_20220929.pdf
5. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือประกอบการจัดทำแผนธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับสถานพยาบาลกรณีโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ (Business Continuity Plan for Emerging Infectious Disease in Healthcare Facilities. นนทบุรี: มูลนิธิกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข; 2564.
6. โรงพยาบาลสกลนคร. แนวทางปฏิบัติของโรงพยาบาลสกลนคร เรื่อง การตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 และ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 สามารถป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อโควิด 19 ในแผนกอื่นต่อไปได้ และควรมีการศึกษากายวิภาคศาสตร์เพื่อให้เกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของแนวปฏิบัติการป้องกันโรคโควิด 19 ได้มากขึ้น และเพื่อใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างปลอดภัยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงพยาบาลสกลนครที่สนับสนุนการศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญผู้ให้คำปรึกษาและพยาบาลวิชาชีพแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกท่านที่ให้ความร่วมมือจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

- การแยกกักผู้ป่วย (Isolation) ในช่วงเข้าสู่ระยะโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง (ฉบับปรับปรุง 1 ตุลาคม 2565). สกลนคร: โรงพยาบาลสกลนคร; 2565.
7. นิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ, วัชรินทร์ สาตร์เพชร, ญาดา นภาอารักษ์. การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*POWER SAMPLE SIZE CALCULATION USING G*POWER PROGRAM. ว. วิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ 2562;5(1):496–507.
  8. Polit DF, Hungler BP. Nursing research: Principles and methods. 4th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott; 1995.
  9. ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. การตลาดบริการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น; 2549.
  10. ฟองคำ ทิลกสกุลชัย. การปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์: หลักการและวิธีปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: พรี่-วัน; 2554.
  11. วรภรณ์ สมดี. การพัฒนาแนวทางการดูแลและการพยาบาลผู้ป่วย COVID-19 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม. ว. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 2564;19(2):68–79.
  12. ชาญพร จรุงจิตร. ประสิทธิภาพของการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระบบ Home Isolation โรงพยาบาลวังเจ้า จังหวัดตาก. ว. วิชาการสาธารณสุขจังหวัดตาก 2565;2(2):16–29.